

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 241/2022-46

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo 161/2020 z 22. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo 161/2020 z 22. septembra 2021 **p o r u š e n é b o l i**.
2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo 161/2020 z 22. septembra 2021 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie.
3. Sťažovateľom **p r i z n á v a** náhradu trov konania **738,47 eur**, ktorú **j e** Najvyšší súd Slovenskej republiky **p o v i n n ý** zaplatiť ich právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 3. januára 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhujú zrušiť a vrátiť vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, zakázať najvyššiemu súdu pokračovať v porušovaní ich práv a priznať im náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli žalobcami v konaní vedenom Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 41C 424/2016 o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo spočívať v nimi uhradenej sume za plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti žalovanou, ktorá ich užíva z dôvodu práva na doživotné bezplatné užívanie nehnuteľnosti zriadenej dohodou dedičov. Okresný súd rozsudkom č. k. 41C 424/2016 z 21. apríla 2017 žalobu sťažovateľov zamietol s odôvodnením, že uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je závislý od existencie právneho dôvodu užívania nehnuteľnosti žalovanou, ktorý bol ako právny základ tohto sporu už s konečnou platnosťou vyriešený v iných súdnych sporoch. Právoplatne už bolo rozhodnuté o titule užívania nehnuteľnosti, preto o tejto otázke nemohol okresný súd opätovne konať a ani z totožných skutkových okolností vyvodzovať odlišné závery vo forme prejudiciálnej otázky. Keďže žalovaná užíva nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcov nie bez právneho dôvodu, ale na základe práva bezplatného a doživotného užívania založeného platnou dohodou dedičov v osvedčení o dedičstve č. k. 28D 1020/97 zo 6. apríla 1998, ktorá nebola zmenená ani z hľadiska rozsahu užívania, ani z hľadiska jeho bezodplatného charakteru, okresný súd vyhodnotil uplatnený nárok ako nedôvodný.

3. Prílohou ústavnej sťažnosti je aj rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 41C/78/2007 z 25. marca 2009, ktorým bola zamietnutá určovacia žaloba [REDAKOVANÉ] (žalovaná v konaní sp. zn. 41C/424/2016, pozn.), ktorou sa domáhala určenia, že dohodou dedičov zriadené „doživotné a bezplatné právo v rodinnom dome a právo užívania nehnuteľnosti“ v prospech žalobkyne má povahu vecného bremena. Z odôvodnenia vyplýva, že okresný súd ustálil, že ide o osobné právo zaväzujúce dedičov, ktorí ju uzavreli (sťažovateľka, nie sťažovateľ, pozn.), a nemá povahu vecného bremena, pretože je nezrozumiteľne formulované, či povaha vecného bremena bola zamýšľaná, zároveň zriadenie vecného bremena dohodou dedičov podlieha schváleniu súdom a takéto schválenie nebolo v konaní preukázané a návrh na zápis vecného bremena nebol katastru nehnuteľností podaný. „Žalobkyni preto vzniklo podľa dohody obsiahnutej v osvedčení o dedičstve len osobné právo a žalovanej v 1. rade (sťažovateľka, pozn.), ale i jej sestre [REDAKOVANÉ], vznikol osobný záväzok umožniť žalobkyni bezplatné a doživotné právo a právo užívania hore uvedených nehnuteľností.“ Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 13. mája 2009.

4. Sťažovatelia podali odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 9Co 42/2018 zo 14. novembra 2018 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu, stotožniac sa s jeho posúdením veci, potvrdil. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že „právoplatnými súdnymi rozsudkami tak došlo k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyplýva právo žalovanej užívať predmetnú nehnuteľnosť, a to na základe osobného práva žalovanej užívať nehnuteľnosť doživotne a bezplatne, vyplývajúceho z obsahu osvedčenia o dedičstve. V tejto veci bol teda súd (prvostupňový aj odvolací) viazaný vyriešením tejto predbežnej otázky (§ 219 ods. 4 C.s.p.) a nemohol vychádzať z iného záveru ohľadom existencie, či neexistencie práv a povinností medzi tými istými účastníkmi, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté... Samotná skutočnosť, že žalobca v 1. rade nebol účastníkom dedičskej dohody, neznamená, že by jej obsahom nebol viazaný za takej situácie, pokiaľ sa v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka nedomáhal relatívnej neplatnosti spomínanej dohody v zákonom stanovenej lehote, ako správne vyvodil súd prvej inštancie.“

5. Sťažovatelia podali proti tomuto rozsudku dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktoré spočívalo

v nesprávnom posúdení právnych otázok, A) či osobný záväzok, ktorý na seba prevzala sťažovateľka, zabezpečiť žalovanej právo bezplatného a doživotného užívania nehnuteľnosti, je platným právnym úkonom, pretože z titulu vyporiadania BSM sťažovateľka vyplatila žalovanej sumu zodpovedajúcu jednej štvrtine hodnoty domu a v dohode o osobnom záväzku nie je uvedený rozsah, časť domu, ku ktorej má oprávnená právo doživotného bezplatného užívania. Ďalšou položenou otázkou v dovolaní bolo, B) či dohoda o osobnom záväzku je platným právnym úkonom, ak predmetom dedičského konania bol len spoluvlastnícky podiel veľkosti jednej polovice a spoluvlastník druhej polovice nebol účastníkom dedičského konania. Predmetom dedenia teda nebola nehnuteľnosť ako celok. V dovolaní sťažovateľa požadovali odpoveď aj na to, C) či sporné oprávnenie žalovanej zahŕňa aj úhrady za plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti (elektrina, plyn, odpad, telefónna linka), tak ako to je v prípade vecného bremena, ktorým sporný záväzok aj podľa výkladu všeobecných súdov nie je.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením č. k. 1Cdo 161/2020 z 22. septembra 2021 odmietol dovolanie sťažovateľov ako procesne neprípustné s poukazom na to, že dôvodnosť uplatňovaného nároku je závislá od existencie právneho dôvodu užívania nehnuteľnosti, ktorý bol s konečnou platnosťou vyriešený v inom súdnom konaní (41C 78/2007). Tohto právneho základu sa týkajú aj v dovolaní položené otázky. Najvyšší súd preto uzavrel, že dovolateľmi formulované právne otázky všeobecnými súdmi v prejednávanej veci neboli riešené, pretože ich právny základ už bol skôr právoplatne vyriešený v inom súdnom konaní a bol už v tomto konaní záväzný pre súd prvej inštancie aj odvolací súd. Inými slovami, nešlo o právne otázky, ktoré by boli v napadnutom konaní riešené a záviselo od nich rozhodnutie veci. Uznesenie bolo sťažovateľom doručené 2. novembra 2021.

II.

Sťažnostná argumentácia

7. Sťažovatelia ústavnou sťažnosťou namietajú, že dovolanie možno odmietnuť len z taxatívne vymenovaných dôvodov, inak dochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom. V prípade ich dovolania nebola splnená žiadna z podmienok pre odmietnutie dovolania.

8. V konaní sp. zn. 41C/78/2007 nebola predmetom konania oprávnenosť či neoprávnenosť užívania predmetnej nehnuteľnosti [REDAKOVANÉ], ale určenie, že ide o vecné bremeno. Otázkou oprávnenosti užívania nehnuteľnosti súd hmotnoprávne neposudzoval, a preto nemôže mať toto rozhodnutie vo vzťahu k oprávnenosti užívania veci účinky prejudiciality pre žiadne ďalšie konania. Sťažovatelia poukázali na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1Cdo/44/2010 z 31. januára 2012 (R 40/2013), uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1Cdo 133/2009 z 29. apríla 2010 a nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 349/09 z 20. januára 2010. Podľa názoru sťažovateľov prejudiciálny účinok rozsudku súdu prichádza do úvahy len vtedy, ak sa v takomto už skončenom konaní vyriešila otázka hmotnoprávneho vzťahu a súd nesmie vychádzať z iného záveru o existencii či neexistencii práv a povinností medzi stranami, než ako o tom už bolo v ich právnom vzťahu právoplatne rozhodnuté. V konaní sp. zn. 41C/78/2007 nebola predmetom konania otázka, či [REDAKOVANÉ] má alebo nemá k predmetnej nehnuteľnosti právo. Predmetom konania bola otázka, či existuje vecné bremeno [REDAKOVANÉ] k tejto nehnuteľnosti. Túto otázku súd riešil a vyriešil ju tak, že takéto vecné bremeno [REDAKOVANÉ] nesvedčí. Iná otázka predmetom súdneho konania nebola, a preto ani nemohla byť s prejudiciálnym účinkom vyriešená. Rovnako

ako konštatovanie o existencii osobného záväzku sťažovateľa by prejudiciálny účinok bolo možné vyvodzovať aj z konštatovania súdu, že dohoda účastníkov, resp. výrok dohody uvedený v osvedčení o dedičstve, je „*nejasný, nezrozumiteľný a neurčitý*“. Neurčitosť a nezrozumiteľnosť sú také vlastnosti právneho úkonu, ktoré ho podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka robia neplatným. Nie je teda zrejmé, z akého dôvodu by prejudiciálne záväzným malo byť konštatovanie o osobnom záväzku sťažovateľky a prejudiciálne nezáväzným konštatovanie, že dedičská dohoda účastníkov je nejasná, nezrozumiteľná a neurčitá. Sťažovatelia však považujú za nesporné, že právne úvahy súdu, ktoré nemajú priamy vzťah k predmetu konania tak, že nájdú vyjadrenie v rozsudku, ktorým sa konanie končí, nezakladajú prejudiciálnu záväznosť takéhoto rozsudku. Z uvedeného dôvodu teda bolo ich dovolanie dovolacím súdom odmietnuté bez zákonného dôvodu. Zároveň sťažovatelia uviedli, že dovolacou otázkou o tom, či je súčasťou povinnosti aj úhrada za plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti, sa dovolací súd vôbec nezaoberal.

9. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 241/2022 z 24. mája 2022 ju prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

III.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľov

III.1. Vyjadrenie najvyššieho správneho súdu:

10. Predseda najvyššieho súdu sa listom č. k. KP 3/2022 zo 6. júna 2022 vyjadril k ústavnej sťažnosti sťažovateľov tak, že rozhodnutie ponechal na úvahe ústavného súdu a vyjadril súhlas s upustením od pojednávania. K vyjadreniu bolo priložené aj stanovisko predsedu dotknutého senátu, ktorý uviedol, že zotrváva na právnom názore, že dôvodnosť uplatneného nároku sťažovateľov je závislá od existencie právneho dôvodu užívania nehnuteľnosti, ktorého základ bol s konečnou platnosťou vyriešený v skoršom konaní. Uvedené je základom prvej dovolacej otázky a s ohľadom na jej posúdenie nebolo dôvodné zaoberať sa druhou položenou otázkou. K tretej dovolacej otázke sa bližšie nevyjadril.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

11. Zúčastnenou osobou v konaní je žalovaná, ktorá podaním z 20. júna 2022 podala stanovisko k meritu veci tak, že navrhuje ústavnej sťažnosti nevyhovieť, pretože k porušeniu práv sťažovateľov nedošlo. Poukázala na správnosť záverov napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v korelácii so skoršími rozhodnutiami medzi totožnými účastníkmi konania (konania vedené Okresným súdom Košice II – rozsudok č. k. 41C/78/07 z 25. marca 2009, určenie, že nejde o vecné bremeno, rozsudok č. k. 13C/188/09 zo 17. marca 2010, zamietnutie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, rozsudok č. k. 12C/146/06 z 31. októbra 2012, zamietnutý návrh na vypratanie nehnuteľnosti, rozsudok č. k. 37C/56/2011 z 11. apríla 2013, zamietnutý návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia, rozsudok č. k. 19C/1/13 z 18. novembra 2015, zamietnutie návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia). Zúčastnená osoba si uplatnila právo na náhradu trov konania a vyjadrila presvedčenie, že všetky uvedené konania smerujú k zabráneniu užívania nehnuteľnosti žalovanou. Intenzita zásahov zo strany sťažovateľov podľa jej názoru dosahuje úroveň psychického týrania (okrem opakovaného neúspešného požadovania náhrad sťažovateľa bránia zúčastnenej osobe v návštevách, opravách, prijímaní pošty a pod.).

III.3. Replika sťažovateľov:

12. Sťažovatelia vo vyjadrení zo 7. júla 2022 zopakovali, že prejudiciálna záväznosť vyplýva len z takého súdneho konania, v ktorom došlo právoplatným súdnym rozhodnutím k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu. Predmetom skoršieho rozhodnutia však bolo len určenie, že nejde o vecné bremeno. Poukázala na to, že najvyšší súd sa ani vo vyjadrení k sťažnosti nezaoberal dôvodnosťou právnej otázky položenej v písm. c) dovolania, ani sa nevyjadril k dôvodom, pre ktoré sa ňou nezaoberal. Sťažovatelia vzhľadom na obsah a podstatu tejto tretej otázky neakceptujú stanovisko, že nebolo potrebné sa ňou zaoberať. K vyjadreniu zúčastnenej osoby sťažovatelia v podstatnom uviedli, že nereaguje na predmet konania pred ústavným súdom, ktorého úlohou nie je komplexné posudzovanie vzťahov medzi účastníkmi.

13. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaných spisov dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Podstatou sťažnosti je namietané nesprávne právne posúdenie prejudiciality skoršieho rozsudku vo vzťahu k otázke oprávnenosti na užívanie nehnuteľnosti žalovanou z dôvodu nezrozumiteľnosti právneho úkonu – dohody dedičov, ktorú sťažovatelia nepovažujú za riešenú v skoršom rozsudku záväzným spôsobom, ako aj nedostatok reakcie najvyššieho súdu na druhú dovoláciu otázku, platnosť právneho úkonu, ktorý sa netýkal nehnuteľnosti ako celku a neboli ho účastní všetci spoluvlastníci.

15. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie.

16. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku, kedy je prípustné dovolanie, rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti, a preto posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa v prípade. To platí o to viac, že ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017).

17. Vychádzajúc z citovanej judikatúry, v zmysle ktorej posudzovanie splnenia podmienok dovolacieho konania je v zásade vo výlučnej právomoci najvyššieho súdu a, zohľadňujúc argumentáciu sťažovateľov v ich sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, sa úloha ústavného súdu v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je totiž právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné (ťažiskové) otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (porov. právnu vetu nálezu III. ÚS 260/07; ďalej napr. aj II. ÚS 439/2016).

18. Sťažovatelia namietajú nesprávne právne posúdenie rozsahu záväznosti skoršieho rozsudku v tomto napadnutom konaní, keď sú toho názoru, že záväzne bola vyriešená len otázka, že právo doživotného a bezplatného užívania nehnuteľnosti žalovanou nemá povahu vecného bremena. Zvyšnej časti rozsudku č. k. 4C 78/2007 neprípisujú prejudiciálnu záväznosť tak, ako to podľa ich názoru nesprávne ustálili všeobecné súdy vrátane dovolacieho.

19. Z takto poňatého skoršieho rozsudku okresného súdu č. k. 4C 78/2007 jednoznačne možno ustáliť, že v predmetnom konaní bola zamietnutá žaloba o určenie povahy práva užívania ako vecného bremena z dôvodu, že z dohody dedičov obsiahnutej v osvedčení o dedičstve nie je zrejmé, či vôľová zložka účastníkov právneho úkonu smerovala k zriadeniu vecného bremena, zároveň k takémuto zriadeniu by bol potrebný súhlas súdu, ktorý nebol v konaní preukázaný a nebol podaný návrh na vklad vecného bremena. Z týchto dôvodov okresný súd ustálil, že zriadenému právu bezplatného a doživotného užívania nemožno priznať účinky vecného bremena. Posúdenie hmotnoprávneho základu veci skorším rozsudkom sa teda vzťahovalo len na vyhodnotenie skutočností rozhodujúcich pre určenie existencie či neexistencie vecnoprávnej povahy zriadeného práva. Len v tomto rozsahu mu tak možno priznať prejudiciálnu záväznosť pre ďalšie konania. V dovolacom konaní teda bola riadne nastolená právna otázka, ktorej vyriešenie môže ovplyvniť výsledok sporu a s ktorou sa najvyšší súd nevysporiadal z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia prejudiciality. Uvedený nedostatok zaťažuje napadnuté uznesenie vadou arbitrárnosti.

20. Námietku sťažovateľov, že sa najvyšší súd špecificky nevenoval ani tretej dovolacej právnej otázke, či je s osobným záväzkom umožniť doživotné bezplatné užívanie nehnuteľnosti spojená aj povinnosť úhrady vlastníka nehnuteľnosti za služby spojené s užívaním bytu spotrebované oprávnenou, považuje ústavný súd tiež za dôvodnú. V tejto časti absentuje v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu relevantná odpoveď napriek tomu, že ide v napadnutom konaní o otázku podstatnú pre posúdenie veci, keďže žalovaným nárokom bolo bezdôvodné obohatenie pozostávajúce aj zo sumy uhradenej sťažovateľkou za plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti žalovanou. Uvedený nedostatok preto zakladá arbitrárnosť napadnutého uznesenia a má za následok jeho ústavnú neudržateľnosť.

21. K porušeniu práva na spravodlivý proces dochádza aj vtedy, ak všeobecný súd urobí právny záver, ale nevysporiada sa so skutočnosťou, zohľadnenie ktorej je podstatné alebo nevyhnutné na právne posúdenie veci. Rozhodnutie obsahujúce takéto odôvodnenie je svojou povahou arbitrárne. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy, je totiž aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné (ťažiskové) otázky súvisiace s predmetom súdnej

ochrany (porov. právnú vetu nálezu III. ÚS 260/07; ďalej napr. aj II. ÚS 439/2016). Ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

22. Na základe uvedených úvah dospel ústavný súd k záveru, že v prejednávanej veci došlo k porušeniu práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

23. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

24. Vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutie porušuje základné práva sťažovateľov, ústavný súd ho zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie najvyššiemu súdu (bod 2 výroku tohto nálezu). Úlohou najvyššieho súdu v ďalšom konaní bude opätovne prejsť dovolanie sťažovateľov pri zohľadnení právnych názorov poskytnutých ústavným súdom v tomto náleze a vo veci opätovne rozhodnúť.

V.

Trovy konania

25. Úspešní sťažovatelia si uplatnili právo na náhradu trov konania.

26. Ústavný súd priznal sťažovateľom náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za tri úkony právnej služby pre dvoch zastúpených v roku 2022 (prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti, podanie vyjadrenia po 193,50 eur) a režijného paušálu k nim (po 11,63 eur) podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Takto určená suma predstavuje s DPH celkom 738,47 eur (výrok 3 nálezu).

27. Priznanú náhradu trov konania je najvyšší súd povinný zaplatiť právnej zástupkyňi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

28. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu